

ЗА ДОПОМОГУ ЧУЖИННИМ ДЕРЖАВАМ, ЗЛУЧЕНУ З ВІЙСЬКОВОЮ ЗАБЕЗПЕКОЮ

Вашингтон, 7 березня. — Дискусія в сенаті над Програмою для Видужання Європи забрала цілий тиждень часу і показала, що сама економічна допомога не вистарчає. Сенатор Джордж В. Малон, з Невади, а за ним й інші, піддає думку, щоб упарі з економічною відбудовою ухвалити ще й військову безпеку для Плян Маршала й тому дискусія над цією справою може виповнитися цілий тиждень. На всякий випадок прихильники адміністрації рахують, що Плян Маршала має забезпечити більшість у сенаті, не зважаючи на можливі поправки, які будуть представлені до теперішнього билу.

Щойно після ухвалення законопроектів в сенаті, почнеться дебата в палаті репрезентантів. Підкомісія закордонних справ цієї палати, на чолі якої стоїть конгресмен Гартер, вийшла з домаганням, щоб всю допомогу, призначену для чужинних держав, забезпечити ще парграфом в справі військової безпеки, головню допomoгу для Китаю. Предсидник палати репрезентантів, Джо-зеф В. Мартін, заповів, що палата прийме законопроект, який дасть економічну допomoгу побіч економічної. У цій справі він лише підтримує думку ген. Алберта С. Велдмєра, який минулого тижня зажадав військової допомоги не лише для Китаю, але й для інших держав.

РОБІТНИЧА ПЛАТНЯ СКОРЧИЛАСЯ НА 15%.
Вашингтон. — Студії над робітничою платою, переведені предсидником Конгресу Індустріальних Організацій, Філіпом Моресом виказують, що платня скорчилася на 15% впродовж останніх 15 років. Ці студії мають дати підставу до нової кампанії за підвищення платення, яку розпочинає КІО. Кампанію заповідає „Економік Автлук“, орган КІО, Журнал доводить, що від 1945 до 1947 р. зиски великих підприємств підніслися на 89.9%, чисті доходи фермерів на 35.6%, а в тому часі робітничі й інші платні підніслися лише на 27.9%. Впродовж останніх 18 місяців ціни харчів підніслися на 42%, одягу на 22% а комірного на 6.4%.

НОВИЙ БИЛ ЗА ДОПУЩЕННЯ 400,000 СКИТАЛЬНИКІВ.
Вашингтон. — У палаті репрезентантів з'явився новий законопроект для допущення 400,000 нових імігрантів впродовж найближчих 4 років, подібно, як цього домагався бил Стратона. Новий бил внесе ще цього тижня Джеймс Дж. Фултон, голова підкомісії для закордонних справ. Він різниться від билу Стратона, бо обіймає деякі постанови, прийняті в сенатським законопроекті, який уже перейшов в комісії.

ПРОТЕСТАНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИ ДОПОМОГИ ДЛЯ КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ.
Вашингтон. — Нова організація, складена з протестантів і інших деномінацій, які мають на цілі підтримувати розділ церкви від держави, оприлюднила одвертий лист, в якому домагається не допускати до ухвалення допомоги для католицьких парафіяльних шкіл з прилюдних фондів.

ДОГОВІР НА ЦІНУ ПШЕНИЦІ МІЖ 36 ДЕРЖАВАМИ.

Вашингтон. — Міжнародна Пшенична Рада оприлюднила заключення 5-річного договору на стелю для продажу пшениці, експортованої з Злучених Держав, Канади і Австралії. Умову підписали представники 33 країн, які купують пшеницю. Вона передбачує мінімальну і максимальну ціну. Першого року тобто в 1948-49 ціна одного бушля буде \$1.50, потім буде падати по 10 центів річно, доки не впаде на \$1.10 в 1952 р. На всякий випадок сказано, що ціна не може бути вища понад \$2 від бушля. 33 держави, які купують пшеницю із згаданих трьох країн, обов'язалися не купувати менше як 500,000,000 бушлів. Найбільше експортуватиме Канада, бо 230,000,000 бушлів, Стейти 185,000,000, Австралія 85,000,000.

ВОЛЕС НІЯК НЕ ВЕРНЕТСЯ ДО ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Йорк, Пенсильнія. — На стейтській конвенції третьої партії, яка підтримує Генрія Волеса на президента, заявив він самий, що він не вернеться до Демократичної партії, хоч би навіть президент Труман був кандидатом. Він сказав, що не Труман є перешкодою для нього, а Доктрина Трумана, яка започаткувала опір проти совєтської агресії. Волес заповів, що його ім'я буде поставлене на балотах у більше ніж 40 стейтах.

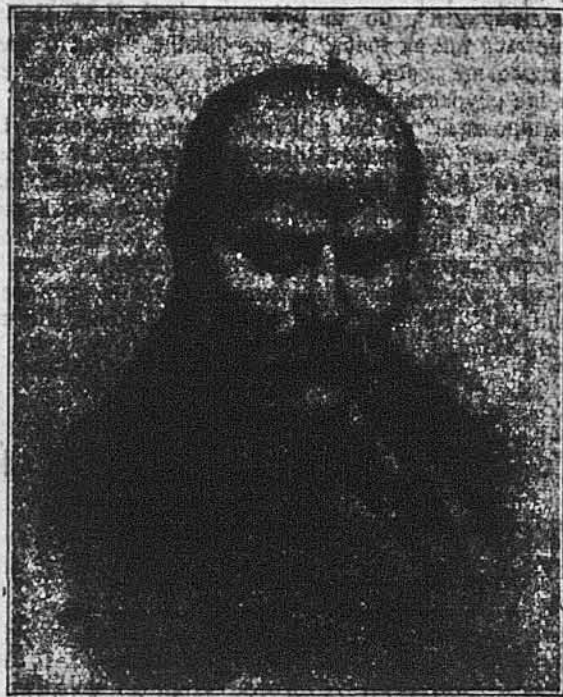
СЕН. БІРД БОЇТЬСЯ ПРОЛИВУ КРОВІ ЗА ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА.

Вашингтон. — Сен. Гарі С. Бірд, з Вирджинії, заповів, що ухвалення програми зрівняння громадянських прав яку вивдигнув президент Труман, може призвести до проливу крові в південних стейтах. Бірд вилосив промову по радіо з Арлінгтона, в стейті Вирджинія, і заявив, що бил є звернення проти білих людей на півдні.

ДЕ ВАЛЕРА В АМЕРИЦІ.

Нью Йорк, 8 березня (По радіо в год. 6 ранку). — Імон де Валера, бувший прем'єр Ірландії, прибув сьогодні ранком на летунський майдан для Гвардія. Хоч це бул досвіта, йому на стрічу вийшло велике число представників айриських товариств. Посадник міста Нью Йорку, Вільям О'Двайер, заповів святочну обідню перекуску в готелю Валдорф Асторія у честь гостя. Де Валера перебуває в Америці цілий місяць і обіде майже всі стейти. На год. 11 ранку у віснорок заповідаєна парада для нього в місті Нью Йорку.

Якому домагається не допускати до ухвалення допомоги для католицьких парафіяльних шкіл з прилюдних фондів.

Історична подія Української Католицької Церкви в Канаді

АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ ОСНУВАЛА ТРИ ЕКЗАРХАТИ І НАЗНАЧИЛА ДВОХ НОВИХ ЕПІСКОПІВ.

Вінніпег, Ман., 3 березня. (УКПС). — Святіший Отець, Папа Пій XII, через Апостольського Делегата з Оттави, Льодбранда Антоніотті, проголосив на руки Преосвященного Кир Василя Ладика, єпископа Української Католицької Церкви в Канаді, про основи й ерекції трьох Апостольських Екзархатів для Українців Католиків у Канаді.

Екзархат Західної Канади для українців католиків обіймає провінції: Альберти, Британської Колумбії й території Юкону, з осідком єпископа-ординарія в Едмонтоні, Альберта.

Екзархат Центральної Канади для українців католиків обіймає провінції Манітоби й Саскачевану, з осідком єпископа-ординарія в Вінніпегу, Манітоба.

Екзархат Східної Канади для українців католиків обіймає провінції: Онтарію, Квебек, Нового Бронсвіку, Нової Шкотії й Принс Едварда Айленду, як одночасно і Нової Фунляндії й Лябрадору, з осідком єпископа-ординарія в Торонті, Онтаріо.

Святіший Отець оставив і надаліше потвердив преосвященного Кир Василя Ладика в Екзархаті Центральної Канади. Для Екзархату Західної Канади призначив як єпископа-ординарія преосв. Нілія Саварина, дотеперішнього єпископа-помічника. Для Екзархату Східної Канади призначив преосв. Ізидора Борещького, дотеперішнього пароха в Брентфорд, Онт. Єпископом-помічником для преосв. Василя Ладика назначений преосв. Андрій Роборещький, дотеперішній парох церкви св. Йосафата в Торонті, Онтаріо.

Подія на три повні, самостійні Екзархати Українців Католиків у Канаді є подією великої ваги в розвитку української церкви. Особи нових, молодих і повних життя й енергії єпископів, що є обізнані з історією, життям і потребами церкви й народу, дають заперку нових і повних успіхів.

Інтронізація єпископа Нілія.
Вінніпег, 3 березня. (УКПС). — Преосв. Ніль Саварин, що

Т. Шлевченко

ЗА ПОВІТ.

Як умру, то поховайте мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій;
Щоб лани широконолі
І Дніпро і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий!

Як понесе з України
У синєє море
Кров'ю вкроку... отоді я
І лани і гори —
Все покину і полину
До самого Бога
Моїтися... А до того —
Я не знаю Бога.

Похвайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!
І мене в сім'ї великій
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Не злим тихим словом.

ПРОПАГАНДА УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ВЕЛ. БРИТАНІЇ

ПОВАЖНІ ДОСЯГНЕННЯ ХОРУ „БУРЛАКА“

Хоровий ансамбль „Бурлака“, в складі 34 осіб, утворений перед трьома роками на терені Італії, який від року знаходиться у Великій Британії, в доволі короткому часі здобув собі заслужене ім'я найкращого українського репрезентативного хору у З'єднаному Королівстві. Очолюваний Яремою Гордієм, хор має в своєму складі капелю бандуристів і окремий хоровий октет. Від 7 січня ц. р. по 8 лютого хор двічі відбув турне по таборах українських воєнно-полонених, як і осередках, де живуть українські робітники, і за той час мав понад 30 виступів. Своєю цікавою складеною програмою та мистецьким виконанням хор

(Докінчення на стор. 4-тій).

Загальні збори „Самодопомоги“ нової укр. іміграції в Америці

ЗВІТИ УПРАВИ І ДИСКУСІЯ. — ПРОПОЗИЦІЯ ЗМІНИ СТАТУТУ. — ВИБІР НОВОЇ УПРАВИ ВІДЛОЖЕНО ДО КВІТНЯ.

Нью Йорк, 7 березня. — Сьогодні в год. 12:30 в полудне в шкільній залі при церкві св. Юрія, 6 вул. в Нью Йорку почалися перші звичайні Загальні Збори створеної перед роком Організації Самодопомоги Нової Української Іміграції в Америці, в приватності біля 120 осіб. Збори відкрив голова „Самодопомоги“, проф. мистець Петро Андрусів, вітаючи привітних та стверджуючи, що це перші звичайні Збори цієї нової американсько-української організації. До Президії Зборів вибрано д-р Р. Осінчука та Марію Хомин. Секретарювали п. Баранецький та В. Коваль. Д-р Осінчук, перебираючи ведення Зборів, ствердив, що минулий рік праці організації був тісно зв'язаний з першими особистими кроками нових українських імігрантів на американській землі та позначувався тісним зв'язком з тими українцями, що ще даліше жують по таборах європейської скитальщини, а вже на самперед з тими, що не словами, але своїми героїчними діями та своєю кров'ю в боротьбі з більшовицьким во-

Іх теж вшановано короткою мовчанкою.

ЗВІТ ГОЛОВИ, ПРОФ. АНДРУСЕВА.

В майже одногдинному висчерпуючому звіті проф. Андрусів дав висчерпуючі відомості про причини створення окремої організації, її розвитку і труднощі, з якими їй доводилося зустрічатися та про її успіхи і досягнення.

Чому повстала нова організація?

З цим запитанням — твердив проф. Андрусів — доводилося протягом минулого року часто зустрічатися, як з боку американських українців, так і з боку української еміграції в Європі. Бо теоретично це справді виглядало зайво творити нову українську організацію в Америці, як існує вже так багато давніших і було б краще скріпити новими силами ці існуючі організації. Проте, життя і

(Докінчення на стор. 4-тій).

ЗАХІДНІ ВЕЛИКОДЕРЖАВИ ОДНОЗГІДНІ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

ЗАКІНЧИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В ЛОНДОНІ.

Рішено: інтернаціоналізацію Рурщини і включення Німеччини в Плян Маршала; Німці матимуть голос.

Лондон, 7 березня. — Вчора тут закінчилася конференція трьох західних великодержав: Америки, Британії і Франції, в якій взяли участь та висловили свою думку теж Бельгія, Голландія і Люксембург. Всі шість західних країн погодилися в принципі на міжнародну (західну) контролію промислового району Рурщини, на економічну злику американської, британської та французької окупаційних зон та на федеративну форму правління західної

Німеччини. В додатку рішено поробити негайні заходи для виключення західної Німеччини в Плян Маршала та дати волю голосу в європейських справах. Докищо в усіх цих справах не вийдемо конкретних рішень, встановлюючи їх тільки „в принципі“. Проте, вже в квітні мала б відбутися чергова конференція згаданих шістьох західних держав, на якій обговорено б і вирішено б подробиці. Після закінчення конференції делегати поодиноких країн висловили найбільше вдовіль за перебігу нарад та винесення рішень. Американський представник, амбасадор Льюс В. Доглес, заявив, що „протягом останніх двох років це була найважливіша справа більше успіху, ніж протягом попередніх трьох років“. Останньою ціллю винесених в Лондоні рішень є об'єднання і відбудова західної Європи в обличчі більшовицької загрози. Більшовицький переворот в Чехословаччині та совєтські домагання до Фінляндії мали великий вплив на кінцеві рішення, проти яких докладається протесту Москві.

ДЕ ГОЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ВЛАДИ ТА ВЗИМАЄ ДО ОБ'ЄДНАННЯ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ЗАГРОЗОЮ.
Комп'єнь, Франція, 7 березня. — Головний організатор французької визвольної боротьби проти Німеччини, бувший президент ген. де Голь, вилосив тут сьогодні по радіо промову до французького народу, домагаючись влади в країні та об'єднання Франції і Європи для оборони перед більшовицькою загрозою. Де Голь вважає, що теперішній уряд Франції є заслабий, щоб подолати своїм завданням та успішно оборонити Францію перед страшною більшовицькою загрозою, яка нависла над світом. Події в Чехословаччині і Фінляндії остаточно кожного переконали, що більшовизм змагає до заволодіння світом, використовуючи до цього добре організовані свої сили.

Інах. Грізні часи наказують діяти негайно — твердив ген. де Голь. Для рятунку Франції і людства він вважає за необхідне об'єднати Францію та доокруги цієї інші вільні європейські країни, бо тільки так можна протиставити більшовицькій загрози. Де Голь прохав в дальшому американської військової допомоги та американської участі в оборонному військовому європейському союзі, що для рятунку Європи він вважає не менш суттєвим, як Плян Маршала. Виступ де Голя викликав широкі коментарі в світовій пресі.

ВСТАНОВЛЕННЯ ПОДРОБІВ ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.
Перша пленарна сесія конференції в Брюсселі.

Брюссель, Бельгія, 6 березня. — Сьогодні тут відбулася перша пленарна сесія представників Британії, Франції, Бельгії, Голландії і Люксембургу в справі політичного, військового, господарського і культурного союзу цих країн. На конференції представлено два проєкти договору, французько-британський та бельгійсько-голландсько-люксембурзький. Стверджується, що проєкти договорів різняться більше формою ніж суттю і не буде більше труднощів в їх узгодженні, чого сподіються вже в половині цього тижня. Сесію відложено на один день, щоб дати делегатам можливість порозумітися зі своїми урядами.

ЗАВУРУШЕННЯ У ФІНЛЯНДІЇ.

Гельсінкі, 7 березня. — Сьогодні тут вибухли великі заворушення у зв'язку зі совєтськими домаганнями „військового союзу“. Народна радикальна партія влаштувала під годину небом велике віче проти совєтських домагань і комуністична поліція намагалася його розгнати, арештуючи безсідників та викрикуючи „геть з фашистами“. Зібрана маса народу кинулася тоді проти комуністів, „турбуючи“ їх хто чим, головню п'ястуками.

ЗВОРОТ ГРЕЦІ ДО ДЕКАНЕЗЬКИХ ОСТРОВІВ.

Атени, 7 березня (Ройтер). — Сьогодні тут офіційно передано Греції 50 Дедеканезьких островів на Егейському морю, признаних їй мировою конференцією в Парижі. До святочно удекорованої столиці островів приїхала грецька королівська сім'я.

КИПР — БРИТАНСЬКА ВІДСЬКОВА І ПРОПАГАНДИВНА БАЗА.

Єрусалим, 7 березня. — Сьогодні тут виявлено, що після евакуації Палестини британці планують перемістити Кипр на свою головню військову і пропагандивну базу для східної частини Середземного моря та пою змовою проти Сов. Союзу, для цілого Близького Сходу.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLUATA: SUBSCRIPTION RATES:
 На рік \$7.00 One year \$7.00
 На пів року \$3.75 Six months \$3.75
 На три місяці \$2.00 Three months \$2.00

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НИНІ НЕ ОДИНОКИЙ: НІ НА УКРАЇНІ, НІ НА ЧУЖИНІ

Є один день у році, коли ціла українська нація — не зважаючи на своє трагічне життя — чується духом сильною, об'єднаною, вільною і непереможною. Це день, коли український народ поминас Тараса Шевченка, пророка, мученика і генія України. У тому дні навіть той з українців, що духово, політично та національно заломлюється, намагається випростуватися, як що у нього хребет ще не цілком зломаний, як що ще серце не цілком зігнуло. У цьому дні всі ми, українці, — в одній, рідній хаті, довкола одного рідного Батька; Він до нас промовляє, Він нас потішає, Він і наводить нас на праведний шлях.

І так рік за роком... І рік за роком збільшається громада тих, що горнуть до Батька і що розпильніше прислухаються до Його слова про „запродані степи“, про „синів на чужій роботі“, про перевертнів, що „помагають москалеві господарювати та з матері полатану сорочку здійсмати“, чи про недолюдків, що помагають „матір катувати“.

Тому яких сто років, коли ці слова понесли по Україні, мало було таких, щоб їх слухали, а ще менше, щоб їх розуміли, а вже цілком не було таких, щоб шукали виходу з цього трагічного положення та були рішені йти за Його кличками-заповідями: „Борітеся — поборете!“, „Вставайте, кайдани порвите!“ В женьєвський „Громаді“ з 1879 року читаємо в статті п. н. „Т. Г. Шевченко і його думки про громадське життя“ таке: „Шевченко виїхав з Петербурга до Києва настоячим революціонером і до того більше в національному напрямку...“ Однак трагедія українського народу в цьому, що більше таких революціонерів тоді на Україні не було. Не тільки не було кому боротися і кайдани рвати, але навіть було мало таких, щоб хоч розуміли, чому „заснула Україна, буряном укрилась, цвіліло зацвіла і в дуло холодне гадюк напустила“. Мало було таких, що розуміли б так, як Шевченко, що це злука України з Московщиною спричинила національну, моральну, духову та фізичну загибіль українського народу. Якраз роздумування над тим, що українська земля уже не Україна, а тільки Малоросія, так вразило тонку душу поета, що він пише в листопаді до Кухаренка: „Я в березні місяці їду за границю, а в Малоросію не поїду: цур їй, бо там крім плачу нічого не почую“.

Сто років тому Шевченко почувся чужим „на чужині“, себто в Московщині, а теж і в поневоленій Московщиною Україні: „Я й тут чужий, одинокий, і на Україні...“ Всюди „оглухли, не чуять“, не розуміють та не відчувують нещастя України. Та щоб сказав потім нині, як би так жив? Нині Україна має ще більше перевертнів та недолюдків, які помагають москалеві панувати, як було тому сто років. Але одночасно Україна має теж і мільйони ряди таких, що йдуть за заповідями Шевченка, які боролися і боряться з московським наїзником та з усіми ворогами тих революційних, національних, українських ідеалів, про які колись Шевченко не мав з ким говорити навіть на Україні. Нині Шевченко не одинокий. За Його ідеали гинули і гинуть мільйони українців у боротьбі в Сибірі, в рядах Української Повстанської Армії. Ці ідеали жевріють у серцях соток тисяч українців-скитальців, які не вертаються до Радянської України, новітньої Малоросії. Ці ідеали Шевченка ввійшли нині теж і в кість і кров американських українців. Тому саме нині Шевченко не одинокий і це є великанський здобуток української нації на її шляху до державної самостійності, поступу й демократії.

Щоб не плакали діти й мати не ридала...

Страшно впасти у кайдани,
 Умирати в неволі,
 А ще гірше спати, спати,
 І спати на волі.

Т. Шевченко.

Сто років тому жив, творив, навчав і страждав найбільший геній української нації — Тарас Шевченко. Вже сто років тому від Шевченкових віршів на чолах його земляків „вогненні язик мудрости“ запаливались — як писав Куліш; їм здавалося, „наче розкрилася підземна тюрма, замкнена на багато замків, запечатана багатьма печатами, коли раптом впушено світліє сиво сонця і свіжий вітер“ — як твердив Костомарів; а добродушному Квітці-Основ'яненкові при читанні Шевченкових віршів прямо „вололо на голові ставало“ — як він сам признався.

Сто років пройшло з того часу, як Шевченко обоюдно мечем свого пламенного слова розкривав гніле серце земляків своїх незрячих, вицідив „сукровату кров“ та налив „козацької тої крові, чистої, святої“, в якій безмежна любов до України, воля та боротьба за неї за цілість і зміст життя правлять. Точно 103 роки тому Шевченко залишив нам свій безсмертний Заповіт, так виразно схопивши нашу правду, так точно означивши нашу ціль і так ясно вказавши нам шлях до неї, як ніхто інший жодному іншому народові.

Український народ без сумніву прямує тим шляхом та до вказаної Шевченком мети, не зважаючи на всі перешкоди, що їх доводиться на цьому шляху перемагати, та на всі жертви, що їх в змаганні до вказаної мети доводиться складати. Шевченко створив українську націю в модерному розумінні. Шевченко визначив її ціль та шляхи і засоби в змаганні до неї. Сто років — це відносно не багато в духовому житті нації, але за тих сторків від Шевченка український народ іде сто-милевими кроками вперед. Від того часу український народ вже кілька разів вставав, рвав кайдани та намагався „вражого, злою кровю волю окропити“. Але досі ще безуспішно. Чому? Шевченкові роковини дають нагоду над цим трагічним „чому“ застановитися та шукати на нього відповіді.

У Шевченкових пророчих віршах кожний побачить сам себе і весь свій народ справді як в чистому дзеркалі і в цих творах найде відповідь на всі навіть найскладніші „чому“. На всі запитання чому український народ досі ще не здійснив Шевченкового заповіту і чому досі ще не може спомянути його в сім'ї вольній, но-

вій, єдино правильно відповіди можна найти тільки в „Кобзарі“. Тоді побачимо, що в своєму змаганні до визначеної Шевченком мети український народ не має досі повного успіху, бо не виконано цілий ряд поставлених Шевченком передумов того змагання. Бо ще не всю „сукровату кров“ виточено з українського серця, бо ще не кожний „обмився, щоб образ Божий багном не сквернити“, бо не кожний „вчиться так, як треба“ і не в кожного ще „своя мудрість“. Бо ще „цурється брат брата і дитини мати“ та ще є „недолюдки“, які помагають „матір катувати“. Бо ще й досі „той будув, той руйнує“, „бо „гострість ніж на брата“. Але й досі з народу „кров, як воду точать“, а „братія мовчить собі, витріщивши очі“. Бо ще досі не всі брати обняли „наймен-

Др. П.

В. Г. Белінський, Шевченко й українське письменство

(Кореспонденція „Свободи“).

Як „Літературна Газета“, орган правління Союзу советських письменників СССР (ч. 66 з 24. XII. 1947), сповіщає, рішення міністерства освіти Радянської Росії урочисто відсвяткувати століття з дня смерті великого російського критика В. Г. Белінського¹⁾. Розуміється, російські більшовики, як московські державники й націоналісти, можуть з гордістю святкувати цю річницю. Адже ж чим в політиці та в історії Московщини був цар Петро I, якого російські більшовики співвають пани, тим в російській критиці і письменстві був В. Г. Белінський. Однак „Літературна Газета“ одночасно повідомляє читачів, що і наукові, культурно-просвітні й літературні організації України готуються відсвяткувати століття з дня смерті великого російського критика, а „Інститут української літератури ім. Шевченка“ скличе навіть спеціальну наукову сесію. Ми дуже цікаві, як виглядатиме це святкування науковими, культурно-просвітними й літературними організаціями України, а зокрема Інститутом

українського письменства ім. Шевченка ювілею В. Г. Белінського, який до українського письменства ставився як русифікатор грубо негативно, а зокрема до Шевченка горів огнем ненависті та кидав на нього своїм брудом московського нахабства.

Щоби не бути голословним, присвячуємо цій темі нашу статтю²⁾.

В. Г. Белінський ставився спершу до українського письменства дуже прихильно. Признавав самостійність української мови та її окремішність від московської. В 1835 р., рецензуючи в Москві українські оповідання Основ'яненка й українські казки Бодяньського, пише він: „Ми дуже жалуємо, що давно не зявилися розбором оповідань Основ'яненка, що визначаються високою літературною вартістю задля оригінальності предмету і оригінальності талану“. Він дуже хвалить теж українські казки Бодяньського, які визначаються „дуже чистою українською мовою“ і які є „ширим дарунком своєму рідному краю, на що вказує проста, але поетична його посята: „Матері мої рідненькій, ненці старенькій, коханій, любій Українї“. Однак вже у 1840 р. він основно змінює дотеперішні свої погля-

ди і з прихильника української мови й письменства стає їх завзятим противником.

Закі перейдемо до освітлення цієї наглої зміни поглядів Белінського на українське письменство й мову, варто навести ще кілька висловів його із 40-вих років що до них.

Етнографічна Україна все падалася Белінському. „Він ставив навіть українське суспільне життя вище від московського. „Україна — писав він в 1840 р.) — країна у високому ступні етична і оригінальна. Українці обдаровані незрівняним гумором; у житті їх простого народу є так багато людського й благородного. Тут є всі ті почування, якими висока людська природа“. Коли в 1846 р. Белінський приїхав на Україну, вона зробила на нього дуже приємне враження: „За 30 верств від Харкова я побачив Україну, хоч іще перемішану з поганим москальством. Хати українських селян схожі на домики фермерів — чисті й гарні, що годі описати... Діти дуже милі, підчас коли на великоруських не можна й дивитися — гірші й поганіші від свиней“³⁾.

Обговорюючи „Слово о Полку Ігоря“, а передовсім становище в ньому жінок, він пише: „Все це, повторюємо, дихає південною Русью, де ще й тепер у родинному житті так багато людського й благородного, де відносини полів засновані на любові, а жінки користуються правом свого пола; все це противне північній Русі, де родинні відносини грубі, жінка — рід домашньої худоби, а любов — рік по вінчанні зовсім чужа: порівняйте життя українських селян із життям великоруських селян, міщан, купців і по часті інших станів, і ви переконаєтеся у правдивості нашого вислову про південне походження „Слова о полку Ігоря“⁴⁾.

І не тільки в родинному житті признавав Белінський вищість України над Московщиною, але також і в українській історичній поезії. Розбираючи великоруську історичну поезію, він пише, що вона не відбиває вірно великоруського історичного життя. „Не така, каже він, історична поезія України. Історія України не належить до історії всевітньої людської; її круг тісний, її політичне й державне значення те саме, що в мистецтві гротеска; однак не вважаючи на все те, Україна була органічно-політичним тілом, де кожна людина тямала себе, жила й відділяла у своєму суспільному елементі й тому знала добре справи своєї рідні, такі близькі її серцю й душі. Народна поезія України була вірним зерклом її історичного

життя. І як багато поезії в цій поезії! Хай пригадають собі читачі думу про „Самка Мушкетера“, яку ми вже навели, щоб показати аналогію між „Словом о Полку Ігоря“ і українською (історичною) поезією. Це дитячі історичної поезії, це патос патріотичної свідомості! Що значить перед тим одним виривком мізерний збірник усіх великоруських історичних пісень?!”

Однак ця симпатична для Белінського з 40-вих років Україна, це вже тільки провінція російської держави, це один із складових елементів єдиної і нероздільної російської цілості. Хоч як гарна й симпатична Україна сама собою, то все таки йи зась до самостійного життя, її культурні артерії мусять бути połącені з північчю, і одна думка мусить панувати і в Києві і в Москві, і в Полтаві і в Архангельську. Все, що зривало би культурно-державну єдність України з Московщиною, видавалося йому нерозумним, шкідливим і злочинним. Тимто не дивно, що коли по виступі Котляревського як виступає на Україні ряд молодих письменників, які кляли основи під сучасне українське письменство, Белінський виступив проти них дуже рішуче й гостро, а коли появилася найбільший талан України — Шевченко, атаки Белінського проти нього прибрали брутальну форму.

На його думку „української мови тепер вже не має, а є тільки провінційальне українське наріччя“⁵⁾.

„Українці — не нація, а — плем'я“⁶⁾.

„Літературною мовою українців не може бути українська а тільки російська. Коли на Україні може появитися великий поет, то не інакше, як під умовою, щоб він був російським поетом, сином Росії, що гаряче приймає до серця її інтереси, тямить її радість“⁷⁾.

До Основ'яненка, поставився тепер Белінський „негативно“. „Гарна література, кляче він, яка тільки дихає працтвом селянської мови і дубоватістю селянського ума“. А прочитавши „Ластівку“ і „Сніп“, каже він в одному із своїх листів (з 3. серпня 1841 р.): „Я зрозумів усю повагу борщу, сала й галушок“⁸⁾. Дійшло до того, що в 1843 р. з нагоди появи альманаху І. Бєського п. з. „Молодик“ для „Бєльського терміну „український“ стає синонімом з терміном „дрангивий“ і він прикладає його до всіх творів, що виходили в

(Докінчення на стор. 3-тій).

¹⁾ Там же.
²⁾ Полное Собрание сочинений В. Г. Бєльського (вид. Венгера). Т. VI. Ст. 202.

³⁾ Там же, ст. 452.
⁴⁾ Сочинения В. Г. Бєльського. (Вид. І.). Том V. Ст. 64-65.
⁵⁾ Л. Н. Пилипів, Бєльський, его жизнь и переписка. Т. II, ст. 127.

⁶⁾ Сочинения В. Г. Бєльського. (І.). Т. V, ст. 303.
⁷⁾ А. Пилипів, В. Г. Бєльський, Т. II. Ст. 260.
⁸⁾ Сочинения В. Г. Бєльського. I вид., том V, ст. 89.

ВАЛЕРІАН ПІДМОГИЛЬНИЙ

СИН

Оповідання

1) Васюренко зліз із платформ, заваленої залізницями, і почав обтрушуватися. Його сірі полотняні штани стали брудно-червоні від залізничного пилу й він даремно бив себе по колінах своєю великою, худючою рукою.

— Доведеться на річці випрати, — подумав він і одійшов на бік. Йому не хотілось йти геть, поки не рушнить потяг. Він любив машини, зокрема паротяги. Химерно вигадано — само себе веде, ще й вагони тягне. А цей потяг він чекав вже так довго у місті — аж півтори доби, валяючись у бруді коло станції, блукаючись як неприкаяний, вздвиг і поперек рейок, влаштуючись раптом спати, то

зенацька зриваючись на тремтінні ноги з наболілим бажанням податися геть далеко, світ-за-очі, і забулудитися, і померти. Але він знову сів на парканчик і з обважалою головою водив язиком по губах, що занеклись й шеміли. Він міг би напиться води, але знав, що ту воду йому викине з середини.

Часом його й без води починало нудити; весь світ брався в його очі червоними, страшними колами і під горло котилась огидна гикавка. Він лягав тоді на спину й позичав звільна дихати, примруживши очі. Проте йому здавалося витримати цілий день, з'ївши тільки вранці шматочок хліба, з долоною завбільшки.

І тільки коли вечір минув і ніч прийшла — пригрюкотів оцей потяг і забрав його, винаженого з безсоння й голоду, міцно задуманого. Але він ще мав у собі досить сили, хоч м'язи його були ніби парутинням оповиті. Додому ще було йти п'ятнадцять верстов. Він тепер не буде такий дурний, щоб їсти вранці. Це дурниця — потім мучитись цілий день. Краще потерпіти до обіду, а там до вечора мабуть легше буде.

Потяг загав і рушив. Васюренко провів його очима за горбок і повернувся йти. Тільки тепер він побачив у кутку коло станції свого шуряка, Олексю Корнійчука, що сидів у гурті ще п'ятох селян на купі повних лантухів. Вони теж вернулися цим потягом. Серце його затіпалося м'ясом, стиснувшись у безнадії й задротів. Підійшовши до них, він побачив, що вони їдять сало з хлібом.

— Здорові були, — привітався Васюренко.

Корнійчук підвів до його голову й засміявся.

— І ти тут? — спитав він; — яким це вітром?

— У городі був, — сказав Васюренко; — їздив дещо спрадоту. З останнього. Та тільки... — він махнув рукою; — бодай не жити! Брав спідню материну дівочу, брав сорочку свою вишивану, брав грабні й лопату, а ось що маю.

Він показав пальницю, що тримав її під пахвою. Корнійчук посміхнувся всім своїм голеним обличчям.

— А ми аж у Полтавщині забились були... Еге, як там дядьки живуть! Ти, хлопче, мабуть, і забув про таке життя. Там не собачину, а свинячину в борщ кладуть, а хліб, хлопче, не з макухи, ні, ні! Він, я наміняю, не диво, — він, ударив рукою по лантухові, на якому сидів.

Васюренко похмурно дивився на Корнійчука, на гурт, на лантухи — в них він почував чисте, добірне зерно. В його заворушилася думка, що се-

стра Марійка, хоч клуночок принесе йому того зерна... Та ні, що там надіятися! Не така вона, не такий Олексю, щоб дати! Він швидше себе дасть зарізати, ніж поступиться хоч зернятком.

А Корнійчук провадив: — Туди б тобі, хлопче, податися на заробіток. Там робітників потрібно, о, ще й як! Заробив би собі добре. Чого тут сидіти?

— А мати? — понуро спитав Васюренко.

— О! — здивувався Корнійчук; — та хіба вона це померла?

— Ще слабують... — Живуча з біса стара Васюриха! Ну, та й їй не два віки жити, — як помре, то згадай моє слово, мандруй на Полтавщині. Там і заробиш, і дівчину собі знайдеш. А й красуні єсть, нехай їм трісця! Як заведе пісню, так і в старого серце затіпається!

Корнійчук хляснув парубка по нозі й за тим узявся до сала. Васюренко фтояв, похи-

ливши голову.

— Піду я вже, — промовив він врешті.

— Так ти скажи моєму Василеві, щоб виїхав. От і добре, добродію, йти нікому не треба. А тож просто хоч жеребок кидай, кому йти.

Васюренко обійшов станцію і вишов на великий шлях. Сонце вже високо підійшло і починало парити. Жовтий, мертвий степ розлізся перед ним, скільки сягало око. Він посунав повз вигорілі ниви, по світліх миршавих стовбурчаних занебаному хліба. Здебільшого їх не кошено навіть на сіно. І щодалі він заглиблювався у степи, то більше тиша й спека огортала його. Навіть коники не сюркали, не літали мушва. Безкрая панюча жовтизна різала очі: він ішов ніби на руїнах великої пожежі, де огонь знищив усе рідне й близьке, де навіть спалено частину його серця.

Одішовши з чогири верстви од станції, він побачив коло шляху зв'язаного моту-

зом чоловіка, що лежав собі неворушно. Нахилившись до нього, Васюренко пізнав земляка, Степана Безрукавого. Ножа не було й парубок зубами розв'язав вузлі; дядько Степан тільки стогнав.

— Що це вам, дядьку? — спитав Васюренко; — хто це вас так? Я аж злякався, побачивши.

— Ой, не питай, хлопче! — стогнав Безрукавий, розминаючи ноги та руки; — на цій мотузці й повіситись... Всього рішили, всього, як єсть...

Він надсилу підвівся і пильно озирнувся. В кінці шляху лежала перебічка, чорна, як земля. Безрукавий схопив її, одломив половину й жадібно почав запихатися. Васюренкове серце йойкнуло, раптом бризнула йому в рот сліна й він одвернувся.

(Дальше буде).

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

Президент Труман й його Демократична партія

Перед виїздом з малих вакацій у Кій Вест, на Флориді, президент Труман в розмові з кореспондентами виявив свою журбу про державні справи у зв'язку з передвиборчою кампанією. Президент знає з досвіду, що передвиборча сума-тоха забирала багато часу і перешкоджає при наладуванні важливих, як домашніх, так і закордонних справ. До того деякі справи мусять бути наладувані на підставі порозуміння з обома політичними партіями. З цього виринають труднощі хочби тому, що в Республіканській партії є багато кандидатів на становище президента при найближчих виборах. Кандидати, які задалегідь оприлюднюють свої погляди, заки ще партія складає виборчу програму, починаються до замішання в партійній політиці, а це знову перешкоджає в загально крає-вих справах.

Завваги Трумана не відносяться до закордонної політики, бо щодо цього є так як би тихе порозуміння, що обі партії однаково відповідають за закордонну політику. Зате президент недовго в тому, що має на увазі лише замішання в партії своїх противників, а не звертає уваги на свою, тобто Демократичну партію, яка ще не має кристалізованого наміру вибрати його повно-новою речником. Тому передвиборчі потягнення, які можуть мати далекосягні значення, є так само непевні через непорозуміння в Демократичній партії, як і в Республіканській.

Саме того самого дня, коли Труман висловив свою журбу з приводу передвиборчих непорозумінь, появилися вісті, що в обох південних стейтах стейтвей демократичні організації заповіли, що вони не будуть голосувати на кандидата Трумана при виборах, а одна організація навіть заявила, що загалом не візьме участі в краєвій конвенції Демократичної партії в липні, коли то будуть настановляти кандидата. Усі згадані організації належать до традиційного південного блоку Демократичної партії і вони лише збільшують непевність, чи ця партія зможе перевести при виборах свого кандидата.

Що правда, Америка є свідком інтересної повоєнної еволюції в політичних партіях країни, а з окрема в Демократичній партії. Звичайно перед кожними виборами приходило до розрахунків різних впливових одиниць в самих партіях, заки приїде до розрахунку між партіями. В різних околицях або стейтах великої країни є впливові діячі, які з нагоди виборів надійшлися призначення чи то в формі кандидатури на якийсь впливовий уряд, чи на призначення до виборів. Тому маємо спершу торги за становища в округах та стейтах, а потім за федеральні й т. д. Все те мусить бути поладане наперед, заки ще зідуться делегати на краєву партійну конвенцію, де треба вже задовольнити амбіції й посягання найвпливовіших одиниць, однак так, щоб при тім зискала пар-

Різного роду північні ліберали, які під час війни йшли громадою за демократичним провідом, тепер розбиті, бо частина їх пішла з більшовиками й тому їх заяви солідарності з демократами не багато заважать під час виборчої кампанії. Давніша сполука лібералів з південними демократами приносила позитивні успіхи. Коли до них ще прилучилися натуралізовані громадяни та їх покоління, то при допомозі такого злипку вдалося Демократичній партії кількома наворотами виб-

В. Г. Белінський, Шевченко й українське письменство

(Докінчення зі стор. 2-гої)

цьому часі на території України. Однак найбільше розгнівала російського великого критика поява українських поезій Т. Шевченка.

В травні 1840 р. вийшов із друку Шевченків „Кобзар“ (1ше видання), куди ввійшли: „Думи мої, думи мої, міхо мені звами“, „Перебендя“, „Катерина“, „Тополя“, „Нашо мені чорні брови“, „До Основ'яненка“, „Іван Підкова“ і „Тарасова ніч“. А в кінці грудня 1841 вийшла теж у Петербурзі його ж поема „Гайдамаки“. Белінський не залишив на авторі „Кобзаря“ і „Гайдамаків“ просто сухої нитки. „Читачам“ „Отечественних Записок“, каже він, „відома наша думка, про творця так званої „української літератури“. Не будемо тут її повторити. Скажемо тільки, що нова спроба „співів“ Т. Шевченка, упривілейованого, здається, українського поета, переконує нас іще більше в тому, що твори того роду видаються тільки для потіхи й нау-ки самих авторів; іншої пуб-лики, здається, в них нема. Але як ті панове кобзарі гадають своїми поемами принести користь для „нижньої класи“ своїх земляків, то дуже помиляються: не зважаючи на достаток найвульгарніших і вуличних слів і виразів, в їх поемах нема простоти сюжету й висло-ву, повно чудасних вигадок і навичок, які властиві всім кепським поетам, і тому, розуміється, вони для простого на-роду незрозумілі і не мають у собі нічого, з чим би він симпатизував“.

Запекло, очевидно, мостовського асимілятора до жи-вого самопризнання українського поета в „Гайдамаках“, чому він пише свої поезії по українськи.

„Коли хочеш грошей Та ще й слави, того дива, Співай про Матрьошу, Про Парашу, радість нашу, Султана, паркет, шпори, — От де слава!!! А то співай: „Грає сине море“. А сам плаче, за тобою І твоя громада У сіраках!... Правда, мудрі! Спасибі за раду. Теплий кожух, тільки шкода, Не на мене шитий, А розумне ваше слово Брехнею підбите. Вибачайте... кричати собі Я слухать не буду...“

Наче інстинктом відчув ге-ній України „критику“ великого російського критика-асимі-лятора на свої поезії.

„Коли на Україні може по-явитися великий поет, — по-вторяємо цитовані вже нами вище слова Белінського — то не інакше, як під умовою, щоб він був російським поетом, си-ном Росії, що гаряче приймає її терпінням, тішиться її радіс-тю“. І такого „російського по-ета“, „сина Росії“, відкрив Белінський в українці Гоголі. Белінський називає його „ге-нієм“ і „таланом“. І тільки то-му, що Гоголь писав по російсь-ки! Коли б Гоголь писав був свої твори по українськи, Бе-лінський був би поставився і до нього негативно. І Гоголь пи-сав, каже він, свої твори (Ве-чері на хуторі, Тарас Бульба) з українського життя, але пи-сав їх по російськи. І тому в них „повний артизм, невід-хильна краса, дивна поезія“. „Чого Основ'яненко (мале-нький талант, на думку Белінсь-кого) даром тратить свої сили й пише по українськи?“ — пи-тає російський критик, рецен-зуючи Основ'яненка.¹²⁾ Тимто накинута на автора „Гай-

дамаків“, що отверто кинув рукавицю московським асимі-ляторам - критикам, просто з грубою лайкою.

„Що ж до самої поеми п. Шевченка „Гайдамаки“, про-довжує він свою рецензію в „Отечественних Записках“, то тут є все, що годиться кожній українській поезії: тут ляхи, жида, козаки; тут гарно гань-бляться, п'ють, б'ють, ріжуть; ну, розуміється, в антрактах і кобзар (бо яка ж українська поема без кобзаря!) співає надхненні пісні без особливого розуму, а дівчина плаче, і бу-р'я гомонить... От справді, ка-жучи поетичною мовою само-го папа-автора: ушкварив!¹³⁾

¹²⁾ Там же. Т. VII. Ст. 395. Так відозвався Белінський до Шевченка „Гайдамаків“, „не маючи поняття, як каже видавець його творів, С. А. Венгеров, що глумиться над одним із найбільших поетів Слов'янства“.

Проте відношення Белінсь-кого до Шевченка необмежилося тільки до літературної москов-сько-шовіністичної лайки. Із критики поезій перекидається він в брутального цензора Шевченка як приватної особи. Лист Белінського до П. В. Анненкова з грудня 1847 р. (от-же ж писаний коротко перед його смертю) — це документ, на який був здібний тільки лі-тературний Петро Перший у своїй параксизмі неаппетит-ного українського поета й українського письменства.

Наведемо його в точному перекладі.

„Наводив я справки про Шевченка, — пише Белінський до Анненкова, — і переконався оконечно, що віра, поза релі-гією, це нікуди не підходяща річ. Ви пригадуєте собі, як ві-руючий мій приятель говорив мені, що він вірить, що Шев-ченко — людина гідна і гарна. Віра робить чуду, вона може зробити і з Шевченка прощу, мученика свободи. Але здо-розумий розум велить добачува-ти у Шевченкові осла, дурака та ординарну людину (поше-ла), а понадто гіркого п'яни-цю, любителя горілки по ха-хляцькому патріотизмові. Цей хахляцький радикал написав два пасквілі.¹⁴⁾ Читаючи один його пасквіль, цар сміявся, і мабуть справа і скінчилася би на цьому і дурак не потерпів би за те тільки, що він глупий. Але як цар перестав другий пасквіль, то попав у великий гнів... Я не читав цих пасквілів і ніхто з моїх знайомих не чи-тав їх (що між іншим, дока-зує, що вони цілком не погані,

¹³⁾ Там же. Т. VII. Ст. 395, заміт-ка 130.

¹⁴⁾ Мова йде про дві політичні поеми Шевченка.

„ЧЕРВОНІ СТІЛЬЦІ“

Київське радіо передало в неділю — в окремішій авдіції — українські народні пісні.

Враз заповідка говорить: „А тепер слухайте відому українську народну пісню: Ой видно село...“

Слухаємо. І що чуємо? А ось що: „Ой видно село, широке село під горою, ой там ідуть стрільці, червоні стрільці до бою...“

Слухаємо далі: „А хто піде з нами, буде славу мати, ми йдем за свободу воюва-ти...“

Цікава народна пісня, прав-да?

Але — якого народу? („Останні Новини“).

у відставку, вважаючи, що його професія не згідна з його сумлінням... Ось який досвід віри мого віруючого приятеля! Я з'ясовую цю віру так: віра це потурання пустим фантазі-ям, або здібність все бачити не так, як воно є в дійсності, а як нам хочеться і як нам тре-ба, щоб воно було. Страшна глупота ця віра! Річ, очевидно, невинна, але тим ординар-ніша“.

Так писав батько російської критики, гордість москалів!

Цей лист — це аполей нена-висти Белінського до украї-нського письменства і до його найвишнішого репрезента-та Шевченка, яку він поїс-е собою в могилу і передав своїм наслідникам московським державникам — імперіалістам і націоналістам.

Причину зміни поглядів Бе-лінського у відношенні до украї-нського письменства й украї-нського народу в 40-их рр. до-бачують в тому, що Белінський саме в цих часах перенявся філософією німецького філо-софа Гегеля, який у своїй фі-лософії історії засуджував не-державні народи на асиміля-цію або на вимертіння.¹⁵⁾

Ближче в цю причину ми не можемо входити. Та й це зай-ва річ. Для нас важливі тіль-ки самі факти.

Скитальщина (Австрія), 1948.

¹⁵⁾ Під впливом цієї філософії бу-ли Маркс і Енгельс, які теж засу-джували недержавні народи на аси-міляцію або на вимертіння.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комі-тету жертвували: Відділ 5 У. Н. Союзу з Асторі, Л. Ай. \$25 з коляди; Тов. Дочки Ук-раїни, відділ Українського Зо-лотого Хреста в Шікаго, Ілл. \$10 як вкладку, а \$10 на пре-совий фонд, разом \$20; Відділ 140 У. Н. Союзу в Жірард, О., \$10 як вкладку, а В. Павлик \$2, і С. Нановський \$1 на працю комітету разом відділ пере-слав \$13.

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ПРАПОР НА АНТАРКТИДІ. — По середині картини бачимо капітана С. А. Кемпбела, провідника Австралійської Наукової Експедиції, який за-стромлює прапор своєї країни на Герд Айленді, в Антарктиді, центрі наукових роз-слідів експедиції, яка складається з 14 учених, які займаються на острові 12 мі-сяців. Остров, який є віддалений від австралійського порту, Мелбурн на 3,200 миль, має 25 миль довжини і 9 миль ширини.

УВАГА! ІОНГСТАВН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
З РАМЕНИ ВІДДІЛУ 230 У. Н. СОЮЗУ
В НЕДІЛЮ, 14. БЕРЕЗНЯ (MARCH 14, 1948)
відбудеться
ОТВОРЕННЯ СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ГАЛІ
НА САВТ САЙД
Під Ч. 914 FRANKLIN AVENUE, YOUNGSTOWN, OHIO
Початок у годині 4. пополуноді, аж до пізньої ночі.
Промовляти будуть: Конгресмен Mike Kirwan, мейор міста Charles P. Henderson, п-на Генюєфа Зепко з Акрон, Огайо, голова ради У. Н. Союзу; судді найвищого суду і адвокати свої і чужі. Будуть також свої власні члени і інші музичні твори.
Шановні Громадяни і Громадянки! До участі в цій святій від-діл 230 запрошує Вас всіх, а першу чергу всі українські запо-могі Товариства і Клуби, бо це свято, є святом для нас всіх. Ве-лика радість, що за 36 років існування згаданого відділу ми зна-ходимося в своїй власній долі. Тому ми повинні забракнути нікого.
ЗА УРЯД ВІДДІЛУ
Ів. Бріш, прес-: Дм. Войтович, касир; Ів. Павловський, секр.

ШІКАГО І ОКОЛИЦЯ!
СТАРАНИМ КОМІТЕТУ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА
АМЕРИКАНСЬКОМУ НЕЗНАНОМУ ВОЯКОВИ
УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ
буде даний величавий
**ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ
КОНЦЕРТ**
в неділю, 14-го березня (March)
в годині 2:30 пополуноді
В ШОПЕН ШКОЛІ ПРИ РАЙС І ВЕСТЕРН ВУЛ.
(НОРТ САЙД)
Концертна програма включає: Хор мішаний і
хор мужеський, сольо-спів, інсценізація поеми „За
байраком байрак“.
Реферат виголосить гість з Клівленду проф.
Гнилка (недавню з Європи).
Рівнож виступить зі словом по англійськи проф.
PAUL DOUGLAS і представник американського легі-
ону і V. F. W.
Дохід призначений на будову пам'ятника.
Вступ вільний.
СЛАВА АМЕРИЦІ І УКРАЇНІ! Комітет.

